

PROGRAMA DEL CURS DE MONITOR/A D'ACTIVITATS D'EDUCACIÓ EN EL TEMPS LLIURE INFANTIL I JUVENIL

MÒDUL 1: ACTIVITATS D'EDUCACIÓ EN EL LLEURE INFANTIL I JUVENIL

1. Aplicació dels fonaments de l'educació en el temps lliure infantil i juvenil.

- Usos i funcions del temps lliure en la societat actual.
- Quantificació, distribució i funcions de l'oci i el temps lliure a la infància i la joventut.
- Aplicació per a l'educació integral i el procés de socialització.
- Funcions de l'oci com a temps lliure social i educatiu: contextos, activitats i maneres d'intervenció.
- Aplicació del marc legislatiu corresponent a les activitats de temps lliure infantil i juvenil.
- Anàlisi i gestió de fonts d'informació i documentació sobre marcs legislatius.

2. Aplicació de processos educatius i socialitzadors en la infància i la joventut.

- Identificació i caracterització dels diferents contextos educatius (educació formal, no-formal, informal, integral: objectius, mètodes, contextos, etc.)
- Identificació i caracterització dels diferents agents educatius i socialitzadors: família, grup d'iguals (grups informals), escola, barri, mitjans de comunicació, organitzacions / associacions (grups formals), altres.
- Aplicació del procés de socialització en la infància, l'adolescència i la joventut.
- Elements i factors de suport i de risc.
- Anàlisi de causes i conseqüències, individuals i grupals, de l'exclusió i la inadaptació social.
- Maneres d'intervenció educativa en el procés de socialització.
- Impartició d'una educació en valors i rol de la persona educadora.
- Identificació i tipologia dels valors.
- Aplicació a les activitats de temps lliure. Actuació dels monitor/a.
- Valoració i mètodes de participació en el lleure educatiu.
- Identificació de les organitzacions i les activitats de temps lliure.
- Mètodes i estratègies d'aprenentatge per a la participació.

3. Elaboració de projectes en les activitats d'intervenció en el temps lliure infantil i juvenil.

- Aplicació dels marcs de referència dels projectes educatius en el temps lliure.
- Metodologia de projectes. Elements que configuren el projecte.
- Anàlisi de projectes: valoració d'opcions ideològiques.
- Elaboració de projectes educatius en el temps lliure infantil i juvenil.

- Identificació dels elements i l'estructura d'un projecte educatiu. Anàlisi d'objectius, metes, persones destinatàries i context.
- Planificació d'activitats i de recursos. Mecanismes de revisió i avaluació.
- Anàlisi del perfil, funcions i àmbits d'actuació del monitor/a de temps lliure.
- Mètodes bàsics de treball en equip: equip de personal monitor/a.
- Distribució de les tasques i responsabilitats en l'equip de personal monitor/a: participació, coordinació i complementarietat.

4. Elaboració de la proposta d'activitats d'educació en el temps lliure infantil i juvenil.

- Procediments per a la definició de la proposta d'activitats dins el projecte educatiu de lleure.
- Formulació d'objectius.
- Valoració dels centres d'interès o eixos de les activitats.
- Tipologia de programes d'activitats: segons allotjament i instal·lació, pernoctació, alimentació, temporalitat i / o estacionalitat, etc.
- Programació de les activitats de temps lliure: planificació de recursos i mitjans materials, determinació i distribució d'espais i temps.
- Mètodes d'avaluació d'activitats de temps lliure: indicadors.
- Procediment d'elaboració de la fitxa de registre de les activitats.
- Descripció, temporalització i ritme de les activitats de temps lliure infantil i juvenil.
- Tipus d'activitats: criteris de classificació, finalitats, requisits, condicionants, idoneïtat segons el context humà i físic, variacions, etc.
- Procediments de revisió de la planificació d'activitats.
- Assignació de tasques i funcions en l'equip de personal monitor/a per a la preparació i desenvolupament de les activitats.
- Distribució temporal en la programació d'activitats: horari, tipus i alternança d'intensitats i ritmes en la seva organització.
- Procés de desenvolupament d'una activitat: presentació-motivació, desenvolupament-implicació, finalització-valoració.

5. Mètodes d'avaluació d'activitats d'educació en el temps lliure infantil i juvenil

- Procediment per a la identificació dels aspectes o àmbits de l'avaluació d'activitats: objectius, activitats, instal·lacions, materials i recursos, ambient grupal, ús d'espais i temps, actuació dels monitors o monitores, etc.
- Metodologia i fases de l'avaluació: definició d'indicadors i agents que participen en l'avaluació.
- Redacció de la memòria d'activitats: estructura, característiques, propostes de millora i de futures accions.

6. Estratègies i mètodes d'educació per a la salut

- Conceptes bàsics d'educació per la salut. Aplicació d'hàbits de vida saludables (HVS).

- Anàlisi de responsabilitats del monitor/a en l'educació per a la salut.
- Planificació de recursos i mètodes de prevenció de conductes de risc.
- Mètodes per a la promoció i el foment dels hàbits de vida saludables (HVS).

MÒDUL 2: PROCESSOS GRUPALS I EDUCATIUS EN EL LLEURE INFANTIL I JUVENIL

1. Aplicació del desenvolupament psicosocial infantil i juvenil a les propostes d'activitats d'educació en el temps lliure.

- Valoració de les fases de desenvolupament personal: etapes en el desenvolupament infantil i juvenil, desenvolupament integral en infància, adolescència i joventut.
- Identificació de les diferents àrees en el desenvolupament infantil, adolescent i juvenil:
- Sistemàtica de valoració de les preferències i les propostes d'activitats de temps lliure segons els grups d'edat i / o estadis evolutius i nivell maduratiu.
- Tècniques de valoració de les implicacions educatives segons els nivells de desenvolupament i maduració.
- Procediments de valoració i intervenció educativa davant diferències entre els estadis maduratius i la realitat dels participants en les activitats.
- Sistemàtica per a l'anàlisi i la gestió de fonts d'informació sobre desenvolupament psicosocial i sociologia juvenil. Anàlisi de les manifestacions culturals infantils i juvenils.

2. Tècniques d'intervenció educativa en funció de la diversitat individual i grupal.

- Estratègies per a la integració social a les activitats de temps lliure infantil i juvenil.
- Anàlisi de causes que dificulten la integració social.
- Tècniques i recursos bàsics de prevenció i detecció de conductes asocials, racistes i / o xenòfobes. Tècniques d'observació i intervenció.
- Tècniques de treball amb persones amb discapacitat: tipus de discapacitat, característiques i orientacions.
- Estratègies i tècniques d'intervenció per a l'educació intercultural.
- Metodologia de coeducació: construcció social dels rols, diversitat, intimitat, etc.
- Procediments de valoració i actuació davant variacions individuals i grupals: discapacitats i disfuncions, diversitat cultural, dificultats socials, gènere, etc.
- Identificació dels serveis especialitzats bàsics que treballen les diferents problemàtiques individuals i socials: les xarxes bàsiques de serveis socials.

3. Tècniques grupals en el desenvolupament d'activitats de temps lliure infantil i juvenil.

- Metodologia per a la valoració i gestió de grups: tipologia, elements i rols, fases en el desenvolupament i evolució dels grups, i dinàmiques grupals.
- Valoració de trets característics i diferencials en els grups de temps lliure.

- Anàlisi i aplicació de tècniques grupals (de presentació i comunicació, de coneixement i confiança, d'afirmació, cohesió, integració i clima grupal, de comunicació i cooperació, d'anàlisi i avaluació grupal, de gestió de conflictes, de presa de decisions, etc.).
- Valoració de les funcions del monitor/a en el grup: dinamització, integració, foment de la participació i la comunicació en el grup, intervenció en situacions problemàtiques o de crisi grupal.

MÒDUL 3: TÈCNIQUES I RECURSOS D'ANIMACIÓ EN ACTIVITATS DE LLEURE

1. Valoració dels centres d'interès o eixos d'animació en l'aplicació de les tècniques i recursos d'animació.

- Selecció de tècniques d'expressió i animació a través de centres d'interès o eixos d'animació.
- Psicopedagogia de l'expressió: teoria i característiques.
- Valoració de la diversió, l'expressió creativa i les identitats socioculturals.
- Metodologies d'aplicació de tècniques i recursos expressius.
- -Activitats globalitzades: conceptes, característiques i fonaments.
- Disseny i desenvolupament de temes globalitzadors.
- Gestió de les activitats globalitzades.
- Mètodes per a la integració de llenguatges, tècniques i recursos.
- Valoració de la creativitat en el disseny de l'oferta d'activitats de temps lliure.
- Tècniques i recursos per fomentar la creativitat.
- Metodologia per a l'elaboració del fitxer de recursos d'activitats: fitxa de registre d'activitats.
- Anàlisi i gestió de les fonts d'informació sobre activitats globalitzades i creativitat.

2. Tècniques d'animació, expressió i creativitat

- Valoració de tècniques i recursos expressius: expressió oral, plàstica, corporal, teatral, expressió i animació musical, tallers de creació.
- Anàlisi dels recursos d'expressió audiovisual i recursos informàtics: sentit educatiu, tipus i recursos.
- Valor i utilitat educativa dels llenguatges audiovisuals en el temps lliure.
- Aplicabilitat en contextos educatius de temps lliure de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).
- Tècniques i recursos d'expressió audiovisual.
- Tècniques i recursos informàtics.
- Recursos multimèdia
- -Tipologia i aplicació de diferents tècniques d'animació:
- Danses i cançons.

- Contes i narracions.
- Festes tradicionals i recursos lúdics del folklore.
- Fires o festes populars.
- Vetllades: característiques, tipus, ritme i conducció.
- Jornades-tema.
- Ral·lis i gimcanes.
- Cercavila i cavalcades.
- Festes tradicionals i folklore popular.
- Activitats multiformes, i altres.
- Mètodes per ambientar i dinamitzar tècniques d'animació: la motivació, els ritmes, etc.
- Anàlisi i gestió de les fonts d'informació sobre tècniques i recursos per a l'animació, l'expressió, les activitats lúdiques i les tradicions populars.

3. Tècniques pedagògiques del joc

- Pedagogia del joc i el seu valor educatiu.
- Funcions del joc en el desenvolupament personal.
- Anàlisi del valor social i cultural del joc i l'activitat lúdica.
- Anàlisi i aplicació dels diferents jocs i recursos lúdics.
- Sistemàtica d'ordenació i catalogació de jocs segons objectius, edats, contextos etc.
- Desenvolupament i organització dels jocs i activitats lúdiques: fases, materials, etc.
- Sistemàtica en el desenvolupament de suports per al registre de jocs.
- Recursos lúdics: tipus, característiques i aplicabilitat.
- Metodologia de participació del monitor/a en el joc: funcions i dinamització.
- Anàlisi de la interrelació entre jocs i joguines.
- Valoració dels centres de recursos lúdics: definició i característiques.
- Mètodes d'adaptació, transformació i creació de jocs.
- Anàlisi i gestió de les fonts d'informació sobre jocs i joguines.
- Anàlisi dels jocs físicoesportius: esports tradicionals, tipus, característiques i funcions. Organització segons el context sociocultural.
- Sistemàtica per a l'organització de jocs físics i esportius en diversos contextos: objectius, materials, regles, condicions, etc.
- Aplicació dels esports tradicionals al desenvolupament d'activitats de temps lliure.
- Anàlisi i gestió de les fonts d'informació sobre activitats de predomini físicoesportiu.

4. Tècniques d'educació ambiental.

- Aplicació dels fonaments de l'educació ambiental en activitats de temps lliure.
- Valors de l'educació ambiental.

- Anàlisi com a recurs lúdic i educatiu del medi natural i urbà: possibilitats i condicionants.
- Tipus d'activitats en el medi natural: descripció, característiques, avantatges i limitacions
- Tècniques de descobriment / investigació de l'entorn.
- Tècniques d'orientació.
- Tècniques i recursos d'excursionisme.
- Rutes i campaments: disseny, organització, recursos i materials, i mesures de seguretat.
- Tipologia i característiques de rutes i campaments.
- Tècniques d'acampada: materials, instal·lacions, conservació, idoneïtat, ubicacions, etc.
- Sistemàtica per a l'organització i disseny de rutes i campaments.
- Ús i manteniment del material individual i comunitari.

5. Avaluació i prevenció de riscos en activitats mediambientals: seguretat i salubritat.

- Sistemàtica per a la detecció de potencials causes i situacions de risc i accidents en les activitats de temps lliure.
- Anàlisi i aplicació de la normativa de seguretat i higiene aplicable segons els diferents contextos: prevenir, avaluar i catalogar riscos.
- Aplicació de les mesures de prevenció, seguretat i control segons els diversos contextos, circumstàncies, moments, activitats i participants.
- Valoració dels elements de la xarxa d'intervenció sanitària pròxima i remota i del sistema de protecció civil: identificació, localització, àmbits d'intervenció, etc.
- Protocols d'intervenció, mesures sanitàries bàsiques, tècniques de primers auxilis i trasllat d'accidentats en diferents supòsits d'accidents i delimitar àmbits d'intervenció.
- Utilització i composició d'una farmaciola d'urgències.
- Responsabilitat civil i penal: conceptes i abast.
- Gestió d'assegurances per a activitats de temps lliure infantil i juvenil.
- Anàlisi i gestió de les fonts d'informació sobre activitats d'educació ambiental, campisme i excursionisme.

MÒDUL DE PRÀCTIQUES PROFESSIONALS NO LABORALS

1. Col·laboració en l'organització d'activitats d'educació en el temps lliure infantil i juvenil.

- Presentació dels objectius de l'entitat destinatària de les activitats (interessos i necessitats del grup de persones destinatàries).
- Selecció i planificació de les activitats proposades en relació amb l'entorn, espais on s'han de desenvolupar i el temps disponible.

- Identificació dels materials i recursos necessaris per al desenvolupament de les activitats a dur endavant.
- Proposta d'activitats que promoguin la generació de valors, la socialització, la participació i els hàbits de vida saludable.
- Desenvolupament de mecanismes de comunicació efectius, motivadors i educatius entre el monitor/a i les persones participants.

2. Suport a la posada en funcionament i avaluació de les activitats d'educació en el temps lliure infantil i juvenil.

- Identificació dels continguts bàsics en les presentacions d'activitats.
- Organització dels equips de treball.
- Definició dels plans d'actuació davant possibles incidències al llarg del desenvolupament de les activitats.
- Aplicació de les tècniques d'avaluació de projectes i possibles agents avaluadors.

3. Aplicació de tècniques de dinamització de grups en els contextos de temps lliure infantil i juvenil.

- Selecció i seqüenciació de les activitats de dinamització grupal.
- Aplicació de les tècniques grupals adaptades a les possibles situacions que puguin donar-se en aquests contextos.
- Selecció d'activitats de grup que afavoreixin la comunicació, la integració i la cohesió del grup.
- Aplicació de tècniques per a la gestió de conflictes.
- Aplicació dels mecanismes de comunicació entre el monitor/a i els participants en les activitats de temps lliure.
- Identificació i gestió de les problemàtiques individuals i / o grupals que puguin sorgir en el desenvolupament de les activitats.

4. Aplicació de tècniques d'animació, expressió, creativitat i joc.

- Selecció i desenvolupament d'activitats amb relació a centres d'interès, seqüenciant-les en el transcurs del programa d'activitats.
- Ús adequat de les tècniques i els recursos d'expressió plàstica, musical, oral, gràfica, audiovisual, etc.
- Col·laboració en l'organització i el desenvolupament de les activitats en què s'incloguin la dansa, el joc dramàtic i les expressions de cultura, esport i folklore popular.
- Ús dels procediments i llenguatges tècnics contemporanis, així com els recursos tecnològics disponibles (audiovisuals, informàtics, etc.).
- Elaboració de propostes d'activitats que promoguin la creativitat del personal participant.

- Selecció i desenvolupament de diferents tipus de joc d'acord amb els objectius plantejats, l'edat, el nivell maduratiu de les persones participants, context en què es desenvolupen i tipologia de grups.
- Reconeixement, preparació i posada a disposició dels materials i recursos dels diferents jocs, si escau.

5. Desenvolupament d'acampades, excursionisme i les activitats en el medi natural.

- Selecció i desenvolupament d'activitats en el medi natural, considerant els elements i els condicionants de l'entorn.
- Reconeixement de les tècniques i les eines necessàries per a la consecució dels objectius proposats.
- Identificació de les millors pràctiques per a l'ús i la conservació dels equips i materials en general.
- Aplicació de les tècniques d'orientació en diferents contextos i amb diversos materials.
- Muntatge i desmuntatge de tendes de campanya, tenint en compte l'entorn i la tipologia de material disponible.

6. Control de la salubritat, seguretat i riscos en el desenvolupament del pla d'activitats.

- Realització d'una avaluació de riscos en el context de desenvolupament de les pràctiques.
- Identificació de les mesures preventives en determinats riscos i les mesures correctores necessàries.
- Coneixement dels diferents nivells d'intervenció sanitària, protecció civil i seguretat, en el context en què es desenvolupa l'activitat, valorant l'oportunitat de cada un.
- Aplicació dels protocols d'actuació en un accident, malaltia o evacuació.
- Utilització dels elements d'una farmaciola.
- Aplicació de tècniques de primers auxilis.

7. Integració en l'equip de monitors i monitores i el projecte d'activitats.

- Comportament responsable i participatiu respecte de les propostes i decisions adoptades.
- Acceptació i realització de les tasques i funcions assignades i, si escau, les de coordinació del projecte.
- Respecte als procediments i les normes del grup de treball.
- Interpretació i execució amb diligència de les instruccions rebudes i acords adoptats.
- Adequació al ritme de les activitats i de la totalitat del projecte.

8. Integració i comunicació en el centre de treball.

- Comportament responsable en el centre de treball.
- Respecte als procediments i normes del centre.
- Interpretació i execució amb diligència de les instruccions rebudes.

- Reconeixement del procés productiu de l'organització.
- Utilització dels canals de comunicació establerts en el centre.
- Adequació al ritme de treball de l'entitat.
- Seguiment de les normatives de prevenció de riscos, salut laboral i protecció del medi ambient.